

BİRİNCİ BASKI - KASIM 1995

Cihan Oğuz
AŞKLA SATRANÇ

gibi Şiir-8

ISBN 975 951 59-7-0

Karanfil Sk. 5/1
Kızılay-Ankara
Tel: (0312) 418 06 84

*ah, cenazelerin görkemiyle avunan yanlış tarih!
parantez içinde büyür mü ölülerin gözbebeği?*

ANILARI ÖLDÜRMEİYİZ

HAKSIZ SERANAD

'Biz' dedikçe ben'liğimden bir parça kopardı
karışıp yıldızların masalına.
Otobüslerdeki ani frene ayarlıydı anılar
Merkez-kaç yere çalardı renkleri
Zor uyanırdım rastlantı bir cinayetin gözlerinde

Önlenemez bir telaşın kartviziti tiklerim
abartmalı şarkılara durmadan göz kırpardı
Dağcılıktı belki gönlümdeki yanlış
Bir sicime bağlı olmanın aşkı yalnızlığı
Gökyüzüne hangi çengel atılsa maviden kopardı

Sonra ne olduysa oldu yeryüzünde
Alfabe yeniden yazıldı, bir de 'X' çıktı başımıza
O anda hangi denkleme sarılsak yanılığın büyüttü
Yoksunluğu keşfettik ellerimizin bir yerinde
Avuçlarımız fala ne çok muhtaçtı...

Kıdemli başçavuşlarıydık artık kendi hizamızın
Önümüzde kalın gövdesinden kulak sarkıtan pervasız
Adı mutlaka ölümle yaşitti, parmak kaldırarak itiraf etti bunu
Kendi gecikmiş firarını da ihbar etti düşmanlarına
Duyduk ki tanrıyla barışması aşkına takiiye...

Ve bir serenad kadar uzaktık 'biz' dedikçe
Bellekse üç gün öncesiyle günü değişmek kurnazlığı
Bahtımıza kendi hüznünü duyuran klarnet düştü
Bozuldu hizalar, kepler başsız, palaska çözüldü
Klarnet bir haksızlığı mırıldandı yankısız ömrümüze

ANILARI ÖLDÜRMEİYİZ

Sonrasını düşünmek bize kalmaz belki
Tutar yitikliği sancak yaparız
Belirsizlik bir kapıkulu'nun en sadık ayeti
Susar bir dil, dualar yön­süz kalır
Ardından eksik balık yemi yüzünden intihar
etse lepistes, ah bir etse beta, yıkılsa akvaryumun yasaları
Geriye suların ışıltısı dökülür aşk renginde.

Oysa alışılmış birer gü­rültüdür kalan ne varsa
Sulanması unutulmuş afrika menekşesi, lale, gül
Çiçekler eski bir panik -kalbinde ansızın patlayıveren
Artık unutulsun dediğın suskunluklar
büyütür onları, serper morun ortasına, yakıştırır.

Suların da bir 'eşref saati' bulunur elbet
Denizin maviye küstüğü an zembille inen martı
deşer göğün aylasını, tanrı yeniden yaratılır
Sonrası yitik bir tarih notudur cepheye düşülmesi unutilan
Amiral battı, satranç terk, filler uykuda...

Çalmasın trombon, klarnet, saksofon, hiç duyulmasın
Kimsesizlik eşliğinde ölüme hak kazandı aşk

AYKIRI MELODİKA

Tanrı bulutlarla taşladı o sabah dünyayı
Bir uyarıydı aşk: Camlar kırıldı, farları söndü arabaların,
kuşlar erken veda etti gözlerine
Tutuştü dilinde şarkıya dökülmesi an meselesi o ezber kelimeler
Neydi ki öyküsü kulsuz kalmış bir tanrıçanın?
Dizlerini dövdü mevsimler, biz hayra yorup yağmur adını verdik.

Dünyanın en sessiz korusu ayaklandı o sabah
Dilsizler alfibesine durmadan hece yetiştirdik
Harfleri enine boyuna ve inadına yerleştirdik mors tutanağına
Güya perdesiz gitar bozacaktı bu sükuneti
Hep birlikte haykırdık ki
Aşkın rengi gökyüzüne meydan okumayacak kadar soluk...

Ama bir kalbimiz vardı sonuçta yarı şaşkın da olsa
Önce bunu yazdık bir kenara,
ardından sabık bir aşık ne kadar tutarlıysa geçmişine
O kadar cesurduk yıldızlara karşı...

Bunlar okundu yüzüne karşı senin
Üflendi ve kurşun döküldü yaratılan yeni tarihe
Kalbin sızlamıştır eminim, bir zaman bir yerlerde
bulutların vedasına benzer.

Kurşun askerler haftanın son günü uygun adımda
Trampet vuruşunun aksine ağlıyor oysa o çocuk
Kalbinden geçen fırtına mızıkasına dökülebilse
Bir Ravel izi olarak kalacak bu hayalet mevsimin teninde.

BEN X BEN

Yaylı sazlar bir anda gecenin mumunu üfler
Kalakalırız kendimizden gizlediğimiz öteki kendimizle
Sonra herkes 'aslan terbiyecisi' sanır bir başkasını
Saatler yorular, kalbimiz ve aşkın nefes alışışı
Bir sen usanmazsın, telaşın yeni keşfedilmiş çiçektir...

Önceki ben bugünküyle karşılaşır deniz ortasında
Korsan olan yalnızlığı seçeni yakamozla paylar
Budur cezası mavinin, parmak çokluğuyla benimsenir
Oylamaya tabidir aşk, belki hayat da öyle
Erosun yayı hiçaz beste büyütür...

Hangi ben ötekini çelişkiyle suçlasın?
Yargıdır şarkının sustuğu nokta, kelam kırılır
Sadece çalındığı yere aitmiş gibi şımaran o beste
ölümsüzlüğünü haykırır -oysa bir başka ceza sonsuzluk
'Aşkın kanunu' yanlış mızrap oynatır herhangi bir ömrümde

BAYKUŞLU KOŞU

İçimde kendisiyle savaşıyor bir orman yalnızlığı
Yılanlar tutuşturur günlerin kıvılcımını
Yiterim, yetişemez 'acil kuvvet müdahale takımı'
Korku ödündür böyle anlarda, sincaplar ürkütür
kendi gözlerini. Yarasalar kanat çırpır
alkış tutar bir yeşilin yavaş ölümüne.
Nedir ölüm? Başka bir hayata yer açmak
Aşkın yakışmayan kolyesidir jest
Boncuklar dökülür
terler bir orman: Yağmur
vurur damlaları hararetli kalbine
Kalbin suyu çekilmiş bir dere hüznünde
Alışır bunlara da: Kuyruğu yanan sırtlan
imgesi değilse ansızın çıkılan yolculukların
telaşın ne aşktan yana?

Dalları birbirine karışan ormanda bir patika
Kısa süren yolculuklara amade
İstemiyorsun alnını çizen biçimli yaprakları
Yangın yeri oysa içindeki orman
Harlar yayılıyor damarlarına, çatlayacak
gözlerinde büyüyen kozalak. Tam bu sırada
kılavuzun bir baykuş oluyor: Aşk
diyorsun bu rastlantıya, bazılarının göreseye kader
çiziliyor kendi kendine
bir portre: Daha kaç renk kaldı?
Tilkiler siyah-beyaz görüyor yangını
Tulumbacılar da öyle, siyasiler hepten aynı yanlıştı
Seyis niyetine algılıyorlar bu koşuyu
Sen ve kılavuzun
bir yorgunluğu kaçırıyorsunuz ormandan
Birden yeşili eksiliyor düşlerin.

JÜLİET MİYDİ JÜLİDE?

Tanrıdan ödünç aldığım bütün yıldızları devrediyorum
Göğün ardındaki yalanları,
Bu 'kaçın kurrası' yeminlerin yenik düştüğü
cennetleri, ceberrut cenabet uykuları da.
Bir başka sonra yok çünkü sonun olduğu yerde
Kalbinin sol damarı tıkalı
yankısız ölümlerde.

Bir yılan kendi karmaşasını dolanır
Yeşil bahane, orman da
'Kraldan çok kralcı' aslana heba düşleri
Heba: Kimsenin tınmadığı tarihe de.
Törenler artık trombonu çatlak ses veren
gece gibi. Baykuştan piyango almaya benziyor
düşlerde yıldız aramak...

Ama bir solukta izi kan veriyor yanılığın
Sabahları düşlerimizi şaşırıyoruz, Jüliet olacakmışsın
gibi masal yoksunu. Trombon çatlak
Yaylı sazlar bir ok fırlatıyor: İnce do
Hatta sol, masal yoksunu, caddelerde
on bin merminin aynı anda çaldığı şarkı kadar
fantastik, faşistik, yanlış zamana ayarlı...

Neydi bir kulun tanrıda unuttuğu ayrıntı?
Belki biraz kulluğu, kılıkuyrukluğu yani, sabaha karşı
aklımı çelen o şeytani
şarkılar kimi söyler, Jüliet'i mi?
Haksız bir destandır artık yılların karmaşası...

Perdeler kaç kez iner bir trajedide?
Gözbağı aralandıkça kendini kanatan o rol
bis yapar durmadan, alkış, yine bis, alkış
Görmek öldürür kimileyin bu kör karanlıkta
Kanlı mevzi ortasında çatlak trombon
Ses gez, ses göz, ses arpacık
ve divane...

Tanrıça olacakmışsın, ödünç aldığım bütün yıldızları devrediyorum
Hangi yörüngeye dağılacaksa onun mavisini delirsin
Nasılsa kimsenin farkedemediği bir yavru kuştun gökyüzü

TAHMİNİ ÖLÜM RAPORLARI

Yağmurlar şemsiyende birikti.

Ufku geniş bir aşk yaratmak
Sonra her şeye birden veda cesareti
'Biraz da düşlerde büyür hayat' dediğin
Bildiğince kırık dökük ayrıntılar
damladı damlayacak alnından aşağı.

Begonya ile sümbülün farkını bilmek
çok şey katmaz belki aşklara
hele ayrılık en büyüğü imzayla onaylamışsa
kendinden menkul tarihleri
yanlış coşkular yaratan
birer yıldız kaymasıdır bütün bir geçmiş.

Sorguya çektiğin kendinden öğrendin
insanlarla neleri paylaşamadığını
Kalabalık caddelerde itilen omuzun,
dönerciadaki kuyruklar, siste yitirdiğin sevgili
kuralsız oyunlara bozgun düştü
önüne koyduğun yeni hayatta.

Şemsiyen yağmurları barındırmıyor üstünde
Mevsimlere duyduğun kin bundan
Bir üşüme de gidermiyor sinema çıkışlarında
yarıda kopmuş bir film şeridi gibi
kalbinde sızlayan uzaklık duygusunu.

Bir dene
Kendi yankısına yabancı sesini
Her yanın sağır çocuk sürüşüken
Boya sandıkları, tartı aletleri
ve dengesi ölçülememiş bütün ağır suçlar
yeryüzünün bir başka utancını yamarken
Her akşam
zifiri yalnızlık dediğin İstanbul
yıkıldı yıkılacak üzerine.

Delindi şemsiyen.

Biriken ne varsa
Sırılsıklam edecek kadar arkadaş

GİZ VE DEM

Yalnızlık bir aynaya sığabilse
Kırık anılar yansırdı yüzümüzden
Gülmeyi beceremeyen bir palyaço kadar ağlamaklı
anılar taşırdık -çok ağırmış gibi yarından sonrası.

Bir tanrımız vardı bizim de
Yolculuk öncesi bir pişmanlığın katına eriştiği
Derviş kimliğiyle kenti bırakırken
Her yeni tabelada denizden uzaklığı biriktirdiğimiz.

Susmak neyi çoğaltırdı, yanıtı yok
Yanıtı yok hikayesi yaşanmamış bir yıldız parçasının
Kocaman aylada kimsesizliğin lekesi
bir tanrımız vardı bizim de, saat ibrelerinden uzak.

Bir intiharı ömrünce inciten çocuklar
neleri susmazdı ki aşkı anlatmak için
Durdursak zamanın yanlışı onaylanırdı
Nevruz öncesi bir acının merhabasıyla.

Bahar neyi anlatırdı, yanıtı yok
İçimizde sızlayan soruların da.
Bir ukte sarsmadıkça bu kentin akşamını
Ansızın dökülecek sonraya sakladığımız yapraklar.

MİŞ'Lİ GELECEK ZAMANA YERĞİ

Biz ki toplanıp bir gün çığlıklar boyunca
Gelincikleri derleyip arkadaşlıkları ağlayacakmışız
Yıllar geçecekmiş üzerinden bir gül ağdımın
Ölüm boşlukta, hayatsa büsbütün divane...

Aşkmış artık yeni çağın tragedyası
Uçurumlar, salıncak ürpertileri, saklambaçlar
Cesaret sınavı olacakmış her masal
Uzun yaşanacakmış sanılıp kırmızı başlıklı kurtlarda tükenen...

Oysa ellerimizin değerini nasıl da unutmamalıymışız
Coşkulu durmalıymışız sanık sandalyesinde bile
Çünkü sehpa itildi, imla bozukluğuna tutsak yaftalar
Ömürse yalnızca bir kuşun çığlık düşürmesi...

KAZLIÇEŞME FARELERİ

Solungaçlarınız, evet, bir gülü dalında tutan
Maviye saklanır çünkü renginden utanan deniz
İstanbul yitik, kör, çolak bir kanıt
Yargıysa istediğınız.

Bir gül, belki, dalında da kırık
Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında tek sütuna
koşa koşa yetiştirilen diken
kanatsın kelimeleri.

Toplanın, ellerinizde komprasörler, zehir pompaları
İçgüdülerıyla barışık yaratıklar çıkar yeraltından
Bayraksız çıkar, bir gül, kendine küskünken
Nedir telaşımız?

Denizleri de aşar onlar, maviyi de geçer
Solungaçları yeterli bir rengi ayakta tutmaya.
Binlerce, yüzbinlerce, telaşlı, kaçaktırlar
Çığlıkları yılların büyüttüğü düş çiçekleri

TAVŞAN UYKUSU

I.

Yalnızlıktan kovuldun düpedüz
Sığınak seçildi sana korkular
Düşlerinde büyütebilirsin kabusları.

Şeytan düşsün payına bir de
Sol omuzunda kötülük meleği
uyarsın bireysel kötürüm tarihini

Sevda mı? Hangi diyeti verdin
Uçurum başlarında konakladın mı
uçmasını beceremeyen kuş telaşıyla?

Yaşam adam etmedi seni
Belki gözlerin buğulu cam ardıydı
Seçimi yağmurlara bıraktın her mevsim

Şimdi son imgesindesin sevdanın
Yaşam çiçeklerle, çelenklerle süslü
Ankara rengarenk, bir renkse kirlilik.

II.

Gece boğacak seni tırnaklarıyla
Uyaracak duyarsız yanlarını tarih
hâlâ kötürüm yaşamaktaysan da.

Susturdun otobüs frenlerini. Bekçi
düdüklerini. Kentin yapayalnız gecesine
tanık olmayacak hiçbir gürültü.

Hiçbir ucuz otelde camlar -ve kilitler
tanık olmayacak peşin ödemeli
sevişmelere. O bireysel intihar denemesine.

Gece boğacak seni. Çıldırılmayacaksın
bile. Duvarlara vuracaksın başını
Sen, tek kişilik mahkeme...

Evet susturdun yüreğini. Seninle
sustu yeryüzü. Artık yokuştan
inerken gürültü çıkarmıyor otobüsler

Sabah sis çöküyor Ankara'nın yüzüne -bir yaşlılık
simgesi gibi- Eskittiği geceyi ardında bırakıyor
bir genç kız... en ardında. Gece boğuyor seni

III.

Kimsesiz midir tarih? Uğruna sancılar
çeken bir sevgiliden yoksun mudur
Bu yüzden midir sevdaların aksayan yanı?

Yanıtla. Zorunlusun kendini sorgulamaya
İster bomboş bir evrende, ister seksenlik
doğrudan enerji çarmihında.

Bir uçurtmanın ipi koptuğu andaki
boşluğunu, çocukların kendinden kocaman
gözyaşını, diyetsiz ödenen sevişme karmaşasını

Yanıtla. Zaman bir kuş sürüsü
kadar telaşlı geçmekte. Bir sürü kadar da
telaşsızlığa alışmakta insanlar.

IV.

Dirlik düzenlik sağlansın diye
ak bir sabah gittiler. Göğün
ardına. Gelmediler aylarca

Aylarca yolları gözlendi. Geceler
ne çok dosttular. İlk anladı
bekleyici kadınlar

Kimi tütsüledi çinko damlı
evin göz odasını. Kimi kurşun
döktü yetimine. Gelmediler

Sevdalar sürdü ama. Gizli
buluşmalarda terledi genç
umutlar. Boş umutlar

Bir ikindi zamanı döndüler. Kırgın,
aksak. Yağmur bile yağmıyordu. Öyle
sessiz girdiler yerüstündeki yuvalarına

Dirlik düzenlik sağlansın diye. Aylarca gelmemişti
onlar. Çıktıkları ilk gün arefesiydi bayramın
Yıkandılar. Birer gökkuşağı gibi göründüler göğe inat.

V

Sevgilin masal
-o tek yanılığın-
Ne misyonlar yüklerdi dünyaya

Bir adım ötendeydi mutluluk. Var mıydı
ki, birer yanılısamaydı belki
düşlerini didikleyen çelişki sürüsü

Tek yanlı sevginin -ama her türlü süntün
uzaklık olduğunu bilirdin
vazgeçmek ihanetti kendine.

Böyle savundun dünyayı. Delirmek
işten değildi -ne kadar aklımız
başımızdaydı ki?- yürüdün zorlu yolculuğa

Yanıldın. Aldattı sevgilin masal
Bir gece çirkin bir tarihin koynunda
gördün onu. Yıkıldın.

Pişmanlıklar deşti yüreğini, geride
yaşanmamış mutluluklar kaldı
geride, sönmemiş bir kır ateşi gibi sevda

Öğrendin ki, mutluluk geçici
bir alevdir, bir an aydınlanır gece
ve asıl büyük ateşlerle ışıyacaktır yeryüzü...

KUŞ BAŞLANGIÇLARI

Yeni bir sayfası
nasıl açılır yaşantının
kuşlar
sözlerin göğe yazılı biçimiyken
imge düşürdüğün çaresizlik şiirinde?

Bir kafes
en çok insanın tutsaklığıdır
bunu imler kuş kanatları

Çürüyüş
bir yalnızlığın kendini ele verdiği noktada
nasıl başlar
öncesiz ve tarihsiz?

Akşamı eksik yaşanan çocukluk
bir aynanın durmadan çatlamasıdır
kırık bir görüntüde
gölgesi aşınır mutluluğun.

Şarkılar neden çabuk eskir?
Eylemsiz bir zaman boyutu
olmadığından mı
Tükeniş
bir pikap iğnesini kırdığından mı?

...Sayfasını kapatıyoruz tarihlerin
Uzun bir çizgi çekiyoruz milatlara.
Biliyoruz çünkü
henüz bulunmamış tozlu bir taş üzerinde
mutlaka yazılmış olacak
yeni bir dünyanın ilk doğru satırları.

AŞKLA SATRANÇ

İlk hamle kendi kalbine çekincesiz
Duru bir suyun çamur içinden akarak
yeni yolculuklara vurması gibi. Kuşlar
ne kadar yalnız bekleme anlarında bir treni
Uzun öten düdüklemler telâşını kamçılâyan yeni senaryo.

Vezir iki kale arasında korumasız
Burcuna korsan bayrakları asılı
Gemiler yanaşıyor korkulu gözlerine, içinde çalkalanan
hiç durmadan çalkalanan bir deniz çılgınlığı
Öldürdükçe ölümden sıyrıldığını sanıyor.

Atlar güya dizginlerinden kurtulmuş özgür koşmakta
Yanlış haritalar çiğniyor nalları
Onlar batıya sarktıkça izleri doğuya büyüyor
Güneş ters yönde doğuyor, ısıtmıyor yıldızlar
Bu ikileme aşk diyor bazıları.

Filler uzun bir yolculuğun ağır aksak kelimeleri
Yönü belirsiz cümlelere yük taşıyan.
Hangi taşı çiğneseler hüznü bir öykü yazılmakta
Yitik anıları kurtarmak adına ayakları
En çok ayakları yoruluyor geçmişe uzandıkça.

Şah diye bir şey yok bu yenilgiler evreninde
Belki herkes şahlığını rakibinden gizliyor
Henüz ikinci hamlede devrik bütün piyonlar
Devrik, anlatılması güç bir komplo kadar
Şah esir düşmekte masal sonlarına.

Son hamle yine kalbine çekincesiz
Gökyüzüne bağımlı bulutların arasından
sızan o yağmur tanesi, belki şaşkın bir yıldız
nasıl incitirse ve ansızın yeni korkular yüklerse
öyle şimdi dilinde donup kalan söz -aşk mat!

BÜYÜLERDEYİM

Hız kesti düşler, somut bir yargı gibi karşımda
cüppesi yolları süptüren o belirsiz
Yükselen burcum oğlak çıktı: *Aşkın kırılğan yıldızı*
Kıskaçtayım artık, kaçış yok celselerden...

Tanıklar el kaldırsın: Kim bilebilir günlerin böyle
amansız acımasız geçeceğini? Yarah bir kırlangıç
delik deşik kanatlarından süzer kelimeleri
Anlatamaz, çabası yorgunluklara düşen gölge
"Ancak söylenmemiş aşklar, aşktır" diyen mistik şair *William Blake*
gözlerini yere indirir, düşler de peşisıra
Düşler hayatın öteki yalanı, tükenmezler...

Sonsuz bir kavim göçünü andırır kalbinin atışı
Çıkarken unuttuğu şarkılara bir daha rastlanmaz
Yarıda fire verir and içtiklerin
Düş budur belki: Hayattan fire vermek
Belki hepsi düş: Aşk, bu şiir, yazanı, yazılanı, okuyanlar...
Yıldızlar koskoca bir geceyi örtünürler
Üşümez yankısı yarına ertelenen o kırık ses...

Kaderimi değiştirdim, yükselenim oğlak artık, aşkın kırılğan yıldızı:

"Dışarıdan bakınca kendinden emin, güçlü, sarsılmaz ve mesafeli görünür, ama içinde özen, sevgi ve ilgiye özlem duyar. Her şeyi çok fazla ciddiye alır. Yüzeysellikten ve yapay olan her şeyden nefret eder. Korkunç bir mizah gücüyle tepki verir. Kendisini kendi kurduğu hapisneden serbest bırakmayı ne kadar isterdi... Ona yaklaşmak kolay değildir ve ulaştıklarıyla uzun süre mutlu olamaz..."

Kalbinin atışı sonuçsuz bir göç şarkısı

Dergahtayım: Hasır üzerinde közü yeni hazırlanmış nargile
Dumanı çektikçe içimdeki cehennem kımıldıyor
Sonra udunu usulca fısıldatan Teoman Alpay:
"Aşkın bir zehir oldu / içimde dura dura..."

Tanıklar el kaldırsın: Yanlış değil gördüklerim
Düş olsaydı düşmek için bunca yıldız birikmezdi gözlerimde

BAŞLANGIÇTAKİ NOKTA

Gecenin gizini yırtar mı çılgınlığın?
Adım başı geçici mutluluk sarsıntıları
Kırılan yalnızca aşılmaz kapılar olsaydı
avuturdun yüreğinin çocuk yanını
Oysa yola çıktığın anlarda
koskoca bir soru işareti
sonrasızlığa taşıyorsa adımlarını
bütün yalnızlıklar kendine dönüşüdür insanın
En çok bunu unutma.

İstanbul bir soylu kent
Bütün soysuz ayrıntılarsa
Tanrı ile put arasında bocalayan
öncesiz aşkları çoğaltıyor.
Yeni bir duygu yaratıyorsun:
Tarihe muhalif,
Zaman sözcüğünden ayrık
ve sonraya kalmaktan korkulu.

Bütün boyaları sessizce aktı
içindeki portrelerin.
Yapraklarında ıtır gizleyen o ince dal parçası
çok acı özgeçmişlere tutunuyor.
Yıkılsan, bir topaç dönecek yüreğinde
derinleştirip çocukluğun sevdasını
Kalkıp koşsan
Rüzgarlarla yarışmak için çok geç...

Surlarında bayrak barındırmayan
bir yenilgi sarhoşu
alışılmadık planlar yapıyor her gece:
Bir insanın elinden nasıl tutulur?
İlk ayrılıkta kaç tüp ilaç denemeli?
Belki baştan sona silip yeniden kuruyor hayatını
Ayak izleri bir soğuk taştan beşiğe uzuyor
Birbirine karışmakta ninni ve sela sesleri...

Busun işte!
Gizini tikleriyle ele veren bir yalnız
Herkesin kaçtığı kentte kendini arayan.

ÖLGÜN KOŞU

Bir deli kısrak
Avutur kendi belirsiz yönünü aşklarla
Kalbi dizginlenmemiş yıldızlarla çizili

İtirafsız koşulara hazırlar onu acemi seyisler
Farkedilmez alnında ışılan rüzgar izi
Her yanlış fulesi önceki ayrılıklara avuntu

O korkulu bir düşe yetişme peşinde
İçinde ayağı takılan çocuk telaşı büyür
Suyu unutulmuş bir saksı renginde sonbaharı

Finali kazanmaktan geçmez
Ürker bunu yorgun kalbine hissettirmeye
Kırbaç yarası ömrüne dar gelir aşklar

Çiğnemekten çekindiği bir güldür sanki ikrarı
Damarı çatlayacak koşsa, dursa dilindeki şarkı tökezlenecek
Yarışı boyun farkıyla yitirmiş bir plase kadar yalnız

Her engeli bir karayel sanan o deli kısrak
Mucizeye koşulu kalbini yanlışlara uzatır
Gözlerinde açıklanması mümkünsüz kuş çığlıkları

BİR GÜLÜ ÜRKÜTMEK

I.

'Girilmez' yazılı levhayı geçip
maviye bıraktım kendimi: Deniz
imzasıydı yaşadıklarımın. Deli-divane
ve ucu belirsiz aşklarla kirli.

II.

Neydi kir? Pür-u pak bir kalbim
olmadı benim, kimsenin de yok
Ama inatla her yıl siliyoruz
karakalem çizili sayfasını ömrümüzün
Kelimelere dağılıyor siyah...

III.

Kaç kelime anlatır bir aşkı?
Susmayı bir yana bırakırsak, sınırsız
sonsuz alfabeler çoğalır içimizde
Okumayı yeni söken çocuk gibi heceleriz
yaprağını sayarken bir gülün.

IV.

Yeni bir sunaktır oysa korkularımız
Ertelenmiş buluşma yerlerinde üç gün sonra
aramak kadar bir yanlığı. Niçin yanlığı?
Noktadan sonra mutlaka yeni bir cümle
yaratmak, öyle mi? Aşk bazen cümlesizliktir.

V.

Dağların dili yoktu, biz öyle sandık
Her seferinde bir türkü yakıldı anılara
Sarp kayalıklar neyi anlatırdı ki? Çözumsuzlüğe
tırmanmak: Dağcı ruhu.
Kanca kaydığı an ölüme yolculuk vardı.

VI.

Susarak başladı her şey. Kalbinde atıp duran
önceki yolculuğun önyargısı.
Ağaçların koyu gölgesi altında
bir kavşak: Dudaklarından başka dudağa dökülen
Ansızın bulutlara yükselen incir kokusu
Bir kadını biraz da bu anlatıyor, ellerin
yaprakların bittiği yerde bir şiiri
çıldırarak gibi yazmak üzere.

VII.

Doğa dilini yuttu, unutuldu yaşanacaklar
Bir yeşile sırtüstü söz verdi kadın
Kımltırsız parmaklarında uçuştı kuşlar
Gece inildiyorsa biraz da ellerin suçu
Yıkıldı gövdesi yeniden yüzükoyun
Orada bir definenin yalan-yanlış haritası
Keşfetmek için denizi içtiler saatlerce
Kurak kılmadılar ama aştıkları patikaları
Her adımda bir ormanın geçitsiz yalnızlığı terledi
Doruk: Aşka yabancı mıydı?

VIII.

Sonra her şey tersine dönüştü. Kadın
ince parmaklarını gezdirdi gecenin vücudunda
Ay battı avucuna, yıldızların her biri
göğüslerine dağıldı pervasız. Uyum
bu karmaşadan doğacak sandı. Bacaklarının
arasından yine incir kokusu buharlandı. Erkek
sadece dehşetle izledi bunları.

IX.

Dakikalar sürdü kadının kendine gelmesi
Titrek gözlerinde
yeni bir oyun keşfeden çocuk şaşkınlığı. Mutlu muydu?
Sular hiç durmadan akın etti yanından yöresinden
Dayanamayıp ellerini yeniden bıraktı havaya
Bir ahtapotun kendi kollarıyla boğuşması gibiydi aşk
Otlara uzanıp hızla içine çekti gökyüzünü.

X.

Geriye dönüp olan-biteni ayırdetmeye çalıştığında
gülün bahçeye yakışmayan tek çiçek olduğunu
keşfetti: Katmerliydi ilk başta, tıpkı ömrü gibi
Hele *rosa canina*: Bütün göçmen kuşların bulunduğu
kavşak. Ansızın havalanıverdi düşler, yönsüz
Bu muydu aykırılık? Anıları, geçmiş-i-geleceği,
şimdiyi inciten.

XI.

Yol ayrımında kendimle karşılaştım yeniden
Bir önceki ben alacağımı istiyordu geçmişten
Mümkün müydü? Hesabı yapıldı tek tek,
vergi kaçırmayan balıkçı esnafı
gözlerimde girdap aradı. Sonunda delil yetersizliğinden
aklandı yıllar. Bense delil fazlalığından dolayı
dışına taşım çağın. Yakıştı mı? Celsenin sonundaki hüznün
kimsenin umurunda değildi. Kalakaldım
yalnızlığın iraksak aynasında eciş-bücüş düşlerimle.

XII.

İçimde birkaç Cihan var
Hiçbirini zaptetmek istemiyorum.

SENDROM VE SLOGAN

ÇELİŞKİLER

I.

Bu gece suskunluk konulacak sahneye
-diyaloglar önceden kurgulanmış güzel birer yalan-
Yakışmayacak hiçbir rol ne sevdaya ne düşe

Seyirciler terkedip gidecek yaşadıkları bu oyunu
-bütün çıkışlar kapalı olduğundan geri dönecekler-
Zorunlu alkışlar çnlatacak her yanı

Bilecekler tutsaklığın da bir onuru var
-zincirine sevdalanmayabilir onlar da-
Hiçbir şarkısını dinlemeyecekler palyaçoların

ve perde!

II.

Parçalandıkça çoğalan bir duyguydu şarkılarda eskittiğimiz
Anılar yeni bir vurgundan öte nedir bulanık suda
Kendimize sorduğumuz sorularda tükendi gecenin karşılığı
Bir gizli yasaktı özlemek, neleri neleri...

Kuş tüyünden imgeyle sarsıldı en yiğit yanımız
Sabah yıldızına adanan kocaman sözler yitirdi öncesini
Uzak akşamlarda büyüyen bir kadın yalnızlığıydı dolunay
Artık sevda içimizde dolaşan gece feneri

Mutlu ayrılıklar da görecekmışiz meğer bu oyunda
Kıvılcımın yangına yol açmayan ihanetini
Gizli bir sevdalanışsa şeytan uçurtmasına iğneli sözler
Bir çocuktan daha iyi kim anlatabilir kaybolduğu bahçeleri?

III.

Perde yeniden açıldı
-herkes rolünü yanlış ezberlemekte-
Ayakta alkışlanıyor aşk!

(Bir aşk işte: Çağdaş sevişmelere yatkın... Yalnızca sevişmelere.
-bunu sahneye koymak güç- Loş bir ışık eşliğinde uzun öpüşmeler.
Sabaha dek süren terli bir yarış. Zamandan arınmış bütünleşme
çabası. Zavallı bir çaba. Masal belki -en azından seyirciye öyle
gelmeli- Ama mutlaka çağdaş. Gergin parmakların alıştığı bir ten
büyüsü. İlk. Sonra yeniden hızlı bir ritm, hızlı sevişmelerde eriyen
zaman -seyirciyi gizlice kıskandıran.)

Ayakta alkışlanıyor aşk!
bütün duyular ayakta!
Herkes rolünü yanlış ezberlemekte.

IV.

Sözlerin ötesine geçemedi bu sevda
'Bahardandır' diyenlere de inanmadım
Ezberle bilinen şiirler örtemez bu ayıbı
Suçluyum.

Kendi göğümü yaratamadığım için görünür hüznün bulutları
Dolunay gecesinde sevdanın büyüsunü bozarlar
Hiçbir tutku netleştiremez mumu kısık bir gecenin efkarını

Bir çocuğum belki, kırılır bütün oyuncaklarım
Ayak izlerimin büyüdüğü yolda pıtrak olur büyüteçli gözcüler
Martı olsam mutlaka rüzgara savrulurum, daha öte acılara
Artık bir kırık tekneden başka ne yaralar denizi?

DRAM VE DENİZ

En çok da yazık olmuş bir çiçek demetine ağlamalıydım
Ertelenmiş uçurumlar biriktirdi onları
Anılarsa aşıldı artık, biz bunu kabul etmesek de öyle
İntihara itiraz hakkını saklı tutman yersiz
Yersiz, her aşk bir içkanamasıdır deyişin kadar.

Gidişler mi sessiz, şarkılar mı dokunaksız geçiyor sanki?
Aşkı tanımsız bırakalım, duasız açılan bir kutsal kapıdır gözlerin
Bundan belki tanrının kendine küserek iklimleri bozması.

Madde bir: İnsanoğlu doğar, değişir, duvarları yıkar
Sıçrayışları çekirgeden ödünç alan insan yapar bunu
Haftada iki kez tam randımanlı sevişme, ayda bir kez iki perdelik
güldürü, yılda bir intihar denemesi:
Kalbim, sarsıl ve çık yuvandan!

Ağlamalıydım. Yazık olmuş bir çiçek demetine.
Çünkü madde iki: Yapma gökyüzü uydurmalı herkes kendisine
Renkli akvaryum, vitraylar, uyum kursları, sol fa sol la sol sağ
Ah şarkım,
sancınla başbaşa kal, yalnızlık utanç değil bu çağda...

Madde üç: Çıldırılmamak için kırlara koşan bir çocuğun
ilk nefesi olmak.

Günahların aşıldığı bir sabah, yanibaşınızda dargın gelincikler
Baharın kendisiyle çeliştiği noktadaysa patlayan bir sağanak
Sonra haftada yalnızca bir kez yarı-randımanlı sevişme, arada
iki perdelik dramlar ve her gün biraz daha çoğalan
intihar isteği.

Kalbimiz yaşlı bir tekne belki, fırtınaların hükmüne uyumsuz
Oysa denizin rengi hiç değişmiyor.

GÖKYÜZÜ RENGİNDE KİRLİ

Vurgusu geçiştirilmiş şarkı tadında alışkanlıklar
Her mırıltısında korku ısıtan yıldız kümesi
Kapılırsa kurşuniye yokuş büyütmekte
Tanımsız kalan her görüntü hüznün renginde artık.
Bu kent kendi sisinden yorgun
Geceye uyku çoğaltıyor sokak lambaları
En çok yağmur kaçmakta bundan
-yıkıma tanık olmak ihanet-
İhanet bir buluta yanlış renk seçmek.

Oysa bir masal şiddeti çocukluk
Sayfası bilerek atlanmış coğrafya kitabında
Dağlar: Saksı tutkunu çiçeklere reddiye...

Ani bir yanlışlık öğretir belki kimsesiz olduğunu
Sular çekildiğinde geriye kalan gölgen
Ne büyür ne de büyütür denizde birikenleri.
Hep bir kutsal beyazlık görüntüsünde anılar
Ve rayları dumana boğan katarlardan sızan çığlık.

DENİZ LEKESİ

Güneşten elini ayağını çekmiş bir yaz bozgunu
Kalbini incittikçe yayılıyor gözlerindeki mavi
Duraksadığı bütün şarkılar yeniden ve yeniden söylenmeli
-kural haline getirdiği ilk inadı-
Uzaklıkları bağışlamaktan kaçınması da bundan.

'Sensizlik diye bir şey yok'u fısıldıyor
bahar olduğunda karar kılınan bir mevsim.
Akdenize kırgınlığını kanıtlayan tek şey yağmurlara kaçması
Kaçması: Ormanların hiçbir zaman farkedemediği kıvılcım.

Gece, soluksuz öpüştür uykuyu
Ölümcül bir karanlık beşikte:
Dudaklarda aynı anda fısıldanan o ninni
Hep yarım, hep usul, hep kaçamak.

Artık şiddete alıştı kendini kalbim!
Bir leke değil mevsimleri reddeden göçmen kuşların altında aşk:
Geciken bir sabahın içsizisi, yalnızlığın tik-takları,
akrebi kaskatı bir zaman buzulu belki.

Dikendir, kimse itiraf etmez, unutulması zorunlu bir bahar gizidir:
Okşandıkça yayılır fesleğenin kokusu.

ENDORFİN

Şimdi bir kılıç pası kimliğinde anılar
Gecikmiş saldırılardan yorgun
Suskunluksa en çok bahara yakışıyor
Aşk kanıtı bunun, tanrı da avuntusu
Sabaha dek karşılıksız dualar büyütüyor yaşam
Bir iblis şarkı mırıldanmakta,
Sefere çıkmakta bir yunus,
Bütün karalar denizden ayrılmakta.

Bu küskünlük kime? Kendiliğinden yazılı muskalar
ağırlaştırıyor boynumu. Bir de uçsuz bucaksız özlem
İstanbul. Saatlerin ibre değiştirmekten usanmadığı tek kente.

Sıfırı kucaklamak da bir matematik işlemi oysa
Sonsuzluktan beriye kalan ne kadar döküntü yıldız varsa
hepsi faldan kovulma, hepsinde dayanılmaz bir yeniden bakılma isteği...

Kıblesi acıya çevrili bir dinin kalan son üyesi: Maviye özlemlili
Gökyüzünü reddetmesi bundan. Bütün yalan gerekçelerinde
atmosferin yetersiz renge sahip olduğu yazılı.

Kırıldı mı yorgun olduğu akşamlarda sancağı? Terkedildi mi damarlarındaki dinmeyen ateş? Yanıtı yok bunların. Tek bir sarsıntıda kanadını düşürdü ve yitti bir martı yunusların ertelenmeyen kederine.

Mutluluk şarkısı mırıldanır mı bir iblis? Geceler yanıtlasın, parmaklarında ince bir tüy gezindiren bitimsiz saatler. Onların hepsinde görüntün çizili...

İşte denizler de doyum telaşında
Bir yağmur aldı gitti İstanbul rengini
Kalan ne varsa aşktan bağımsız artık
Yiten ne varsa geri dönmeye yeminli.

UZAKLIĞA GAZEL

Her gidişin bir devrime karşılık
bayraklara yansımayan içkanamalarında
nasıl tanımlanabiliyorsa ötesini özlemek.

Bir uzaklığı şaşkınca yaşamak, sığdıramamak günlerin yavanına
Öylesin, İstanbul da ancak bu kadarını kaldırabilir

Zaman fısıltıdır, rüzgara tutulursun ya da rüzgar sana
İçinde büyüyen kimsesizliği yıllar mı sorgulasın?
Böl ve yönet kendini, emir kipi her zaman incidir.

(Oysa ayrıntılardır aşkı tanımlayan: Masalcı ninelerin tedavülden kalkması, sırtında hançer dolaştıran tevekkülcü aşıklar, başını secdeye vurduktan sonra vurulan Hazret-i Ali, verilmiş sözlerin unutulduğu arkadaşlıklar, hatta saati durmuş emekli memurun içsızısı bile.)

Gelişin bir çocuğun gözyaşı, anlatılması gecikmiş masalları biriktirir
Defterler arasında da kuruyup giden bir gelincik
Masal ve gelinciği çağrıştırır gözlerindeki telaş...

Gidişin bir devrime karşılık, gül kırmızısı akşamlarda
Yanıdayken günleri şaşıyorum deyişinle patlayıveren.

SONRA AŞK

Susmak yetersizdir bir korkuyu anlatmak için
Daha da kanatarak
bir rengin tonunu
belirsizliği çıldırmasıya yaşamak.
Bütün örtülerini kaldırarak çocukluğun
henüz bulunmamış oyunları oynamak.
Budur
susmanın ötesindeki kırık şarkı.

Sonra aşk:
Yeni,
kutsal sözlerle onaylı.
Acıyla tarihsel
-çoğunluğun dili-
Yitirilmiş yaşantıların
boşluğuna
bir taşı koyarcasına
iğreti.
Sonra aşk
niçin verildiği belirsiz
bir savaş andı kadar
cepheden uzak.

Bir rengin tonunu daha da kanatmak.
Üç boyutta bocalayan
bir yalnız:
Vortalarda
kuşku muhbir
-bizim olmayan zamana ilişkin
bilgiler sızdırmaktan-
Bütün derdi rüzgarı paylaşmak
Rüzgarı, sonbaharsız.

Bütün derdi
İstanbul'un kalabalık yalnızlığını
denize bakarak anlamak.
Sular tanımlarmış gibi geçen gemileri
Köpüklerin çoğalışını alkışlamak
Köpüklerin uzaklara taşıdığı maviyi
kirlenmeden yakalamak.

Oysa bir rengin tonunu kanatan çocuklar
Bilirler yeni bir gökkuşuğı değildir buldukları
Ha kurumuş kabuğun yeniden kopması
Ha papazın pazar ayinleri...

Aşk bir dindir.

GECEYARILARI

Artık yepyeni bir yeryüzü bu
Bütün eskimiş suçlarıyla
Kirlenmemişliği koruyor çakılı her yıldız
Aynı yörüngedeki iki ayrı dünyanın
Birbirine dokunması kıyamet.

Kimdik
diye soran bir çılglık bozuyor büyüü
Kendimizi tanıdıkça tutduğumuz o uçurtma
eğri-büğrü kuyruğuyla
neleri taşıdı bunca yıl?
Tutkular mı?
Boğulsak hangi deniz paylaşırdı geçmişî
Terkedip gitsek
yeni bir tarihe sil baştan kayıt.

Kar yine yağacak mı?
Durmada sorsun çocuklar
Kar yağışını özlemektir belki aşk.

Gece

Ayrık ve mutsuz bir ay parçası
Bildik sevişmeleri azarlıyor
Parmakların tende dolaşması
Usulca bir kurguyu artırıyor
Gitgide yoğunlaşan ter boşanması
bir ırmağın damarına ihaneti
ya da rayından çıkan bir tren
nasıl ürkütürse küçük yolculukların rahatını
Öylesine tedirgin edici
bir dudağın
artık hiçbir ıslaklığı yaşamaması.

Bunları duymak da bir ölüm biçimi

Zehirin

yavaş yavaş yayılması gibi
hiç uyarılmamış organlar
gel
git
bir kınamadalar.

Bildik sevişmeleri azarlamakta ay parçası

Acemi bir erkek kadar

okşamalardan uzak gece

Bir yatağın kurumasına öncülük eden

kadın

intihar kanallarına akıtıyor suları.

Bir sevişmenin trajedisi

deniliyor buna

hiç görmeyenler tarafından bile.

Oysa her gece milyonlarca organ

iğdiş bir yaşamı canlandırıyor yeniden.

Bir çocuğa kapı aralığından görünmesi gibi

soyunuk kaçamakların

şaşkın, utangaç bir eylemde

perişan geceyarıları...

AŞKIN İKİNDİ NAMAZI

Kendini ölümle sınırlar bir ateşböceği yazık olur şarkısına
Vah diye çırpır bulutlar yağmura alkış

Kusur sayılmaz oysa ne ayrılık ne buluşma
Aşk değil artık bu felsefi bir muamma...

Seslenişin nereye kadar bak gitti mevsimler
Ah öyle bir kimsesiz çılgınlık ki bu çiçek

Falın açılmadı henüz, üç vakte kadar aşk
Yorgun aşk, saralı ve ateşler içinde

Kördüğüm belki: nidası sustalıda gizli
Belki uçlarda dolaşan çözümsüzlük ahali...

Çok değil üç vakte kadar kalbinde alesta
Uğursuzluk saydığın merdivenler ki uçurum imgesi

Yalnızlığa uğurlama düşlerini, delirmezler gözlerinde bir kez daha
Bir kez daha hiçbir çocuk tırmanamaz lunaparkın şarkısına

Kılındı ikindi namazı, imam pür, teneşir pak ve kırk yıllık yama
Aşk değil artık bu felsefi bir muamma...

SENDROM VE SLOGAN

Bir ağacın gizli gölgesi devriliyor
Yüzümde okunacak en son satır bu
Sonbaharsa şaşılacak kadar özensiz bir imge
Ve şiir: gayrimeşru
çocuğu ikimizin.

Ben, sizleşmeden önce
Cihan ile Cihan'ın marazi ittifakı
gökyüzünde kuş sesleri çoğaltırdı.

Şimdi bütün sesler yitik
Çılgılı denesem yankısı kahaahalar
Kırık bir şarkı olan ayrılığı büyütüyorum.

Yumruğum yoruluyor havada, farketmeyi erteliyorum
Bağırsam korkacak bütün çocuklar
Panzehir mi? Masallar, masallar, masallar...
Geçelim, gerçeğin nakaratı bile ürkütecek besbelli.

Gözlerim anlamını arıyor, hiçbir şaysız rengini
Gözlerim kaçamak bir aşkın cesareti kadar.

Yüzümde okunacak en son satır ölümse
Bir çocuk tebeşir tozuyla bozuk imlalar büyütür
Silinmez bir leke olur kalırım yanlışlarda.

Ertelenmiş bir an, neleri söylemezdi ki, ama gömeriz
Her insanın içinde bir mezarlık vardır.

Şiir: gayrimeşru
çocuğu ikimizin
boğar bırakırız bir köşesinde cehennemin
Cehennem: Bütün aykırılıkların barındığı yer
Belki tanrıya en çok yakışan...

Oysa şiir de ölür, bütün noktalar aynı anda
Aynı bitişi kocamanlaştırır gözlerinde

Yumruğum, yorulur havada, farketmeyi ertelerim
Kuşlar girip çıkar bir yolcusu eksik trenin dumanına

İÇİNDEKİLER

ANILARI ÖLDÜRMEİYİZ

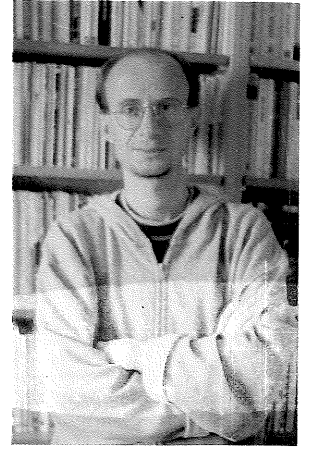
<i>Haksız Serenad (1994)</i>	9
<i>Anıları Öldürmeliyiz (1990)</i>	11
<i>Aykırı Melodika (1995)</i>	12
<i>Ben X Ben (1995)</i>	13
<i>Baykuşlu Koşu (1995)</i>	14
<i>Jüliet miydi Jülide (1994)</i>	16
<i>Tahmini Ölüm Raporları (1987)</i>	18
<i>Giz ve Dem (1988)</i>	21
<i>Mişli Gelecek Zamana Yergi (1992)</i>	22
<i>Kazlıçeşme Fareleri (1989)</i>	23
<i>Tavşan Uykusu (1987)</i>	24
<i>Kuş Başlangıçları (1987)</i>	29

BİR GÜLÜ ÜRKÜTMEK

<i>Aşkla Satranç (1995)</i>	33
<i>Büyülerdeyim (1995)</i>	39
<i>Başlangıçtaki Nokta (1987)</i>	42
<i>Ölgün Koşu (1995)</i>	45
<i>Bir Güllü Ürkütmek (1995)</i>	46

SENDROM VE SLOGAN

<i>Çelişkiler (1988)</i>	55
<i>Dram ve Deniz (1990)</i>	59
<i>Gökyüzü Renginde Kirlî (1990)</i>	61
<i>Deniz Lekesi (1989)</i>	62
<i>Endorfin (1991)</i>	63
<i>Uzaklığa Gazel (1990)</i>	65
<i>Sonra Aşk (1988)</i>	66
<i>Geceyarları (1987)</i>	68
<i>Aşkın İkinci Namazı (1994)</i>	72
<i>Sendrom ve Slogan (1988)</i>	73

Cihan Oğuz'un Yayınlanmış Eserleri

Ay Işığın Karanlığı Yırtarken, 1983

Hoşbulduk Cehennem, 1994

Yayın Yönetmeni ve Kapak Tasarımı : *Ahmet Telli*
Ebru : *Salih İlhan*; Fotoğraf : *Hülya Oğuz*
Düzenleme : *Suteni Yayıncılık* ,
Baskı : *Sistem Ofset* , 229 18 81

ISBN : 975 95159 - 7 - 0